

Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail ism@ism.dk

Dato: 18. december 2009

NNM/ J.nr. 2009-9004

Under henvisning til Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalgs brev af 8. december 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 21 (PØU Alm. del).

Spørgsmål nr. 21:

"Agter ministeren at sikre, at Danmark overholder handicapkonventionen og dermed giver blinde og stærkt svagsynede mulighed for at stemme uden overvågning af en myndighedsperson, og hvornår vil ministeren i givet fald fremsætte forslag til ændring af valgloven?"

Svar:

Indenrigs- og Socialministeriet lægger til grund for besvarelsen af spørgsmålet, at spørgsmålet refererer til et indslag i TV-Avisen den 3. november 2009, hvor det blev fremført, at de danske regler om hjælp til stemmeafgivning skulle være i strid med FN's handicapkonvention, idet FN skulle have givet udtryk for denne opfattelse.

Indenrigs- og Socialministeriet skal i den anledning oplyse, at de danske regler om hjælp til stemmeafgivning, hvorefter alle med behov for hjælp til stemmeafgivningen kan forlange at få hjælp hertil af en person, de selv har valgt under den forudsætning, at der samtidig medvirker en valgstyrelse eller tilforordnet vælger, efter regeringens opfattelse *ikke* er i strid med FN's handicapkonvention.

Danmark har ikke på noget tidspunkt modtaget en tilkendegivelse fra FN om, at Danmarks implementering af bestemmelserne i handicapkonventionen om handicappedes deltagelse i valg skulle være i strid med konventionen.

Ministeriet skal endvidere bemærke, at det pågældende indslag i TV-Avisen, herunder med interview af en person med tilknytning til FN, ikke kan tages

som udtryk for, at FN har tilkendegivet, at Danmarks implementering af handicapkonventionen er i strid med konventionen.

Sekretæren for FN's Handicapkomite har således efterfølgende oplyst over for den danske FN-repræsentation i Genève, at den pågældende person ikke udtalte sig på vegne af komiteen, ligesom den pågældende person efter eget udsagn – uanset hvordan det måtte fremstå i det pågældende indslag – ikke kommenterede den danske lovgivning specifikt, men alene kommenterede reglerne i konventionen generelt.

Ministeriet har på den baggrund via den danske FN-repræsentation i Genève rettet henvendelse til FN, idet ministeriet over for FN har tilkendegivet, at de danske regler om hjælp til stemmeafgivning efter Danmarks opfattelse er i fuld overensstemmelse med handicapkonventionen, idet ministeriet samtidig har udbedt sig FN's bemærkninger hertil.

For så vidt angår indholdet af de danske regler kan følgende oplyses:

Folketinget vedtog i folketingsåret 2008/09 nye regler i valglovgivningen for hjælp til stemmeafgivning på valgdagen og ved brevstemmeafgivning, som trådte i kraft den 1. april 2009. Formålet med lovændringen var at bringe de danske regler i overensstemmelse med handicapkonventionen for at bane vejen for, at Danmark kunne ratificere konventionen i 2009.

De nye regler indebærer, at alle vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivning fremover har ret til at forlange, at hjælpen ydes af en person, de selv har valgt. Det er dog en betingelse, at der samtidig medvirker en valgstyrrer eller tilforordnet vælger (eller en stemmemodtager ved brevstemmeafgivning) for at sikre, at vælgeren ikke udsættes for utilbørlig påvirkning. Ønsker vælgeren ikke at udpege en personlig hjælper, ydes hjælpen som hidtil af to valgstyrrere eller tilforordnede vælgere (eller to stemmemodtagere ved brevstemmeafgivning).

Samtidig ophævede man den hidtidige særordning for blinde og svagsynede vælgere, der ved hjælp til stemmeafgivning på valgdagen i stedet for to valgstyrrere og tilforordnede vælgere tidligere kunne nøjes med at få hjælp af en person, de selv havde valgt uden krav om tilstedeværelse af en myndigheds-person. Netop blinde og svagsynede har ikke selv mulighed for at kontrollere, om den tillid, de udviser den personligt valgte hjælper, rent faktisk bliver overholdt, dvs. hvor hjælperen afkrydser stemmesedlen uden at have sikret sig, at de afkrydsede valg er i overensstemmelse med vælgerens vilje. Blinde og svagsynede vælgere kan heller ikke kontrollere, om hjælperen ved en fejl krydser stemmesedlen forkert af. Myndighedspersonens tilstedeværelse er således vælgerens garanti for, at krydset bliver sat der, hvor vælgeren har ønsket det.

Endvidere sikres, at der gælder de samme regler for hjælp til stemmeafgivningen til de vælgere, der har behov herfor, uanset om de er blinde, svagsynede eller af andre grunde ikke er i stand til at gennemføre stemmeafgivningen på den foreskrevne måde. Det har bl.a. været et ønske fra en række handicaporganisationer i en årrække.

Angående de danske reglers forhold til handicapkonventionen kan ministeriet oplyse, at det følger af handicapkonventionen artikel 29, at handicappede skal sikres deres politiske rettigheder samt muligheden for at gøre brug af disse rettigheder på lige fod med andre vælgere, herunder tillige en ret til at give udtryk for deres vilje som vælgere. Med henblik herpå skal de deltagende stater bl.a. tillade, at handicappede vælgere om nødvendigt og efter anmodning kan få bistand fra en person efter eget valg til at afgive deres stemme.

Det centrale i bestemmelsen er ifølge dens ordlyd, at deltagerstaterne skal tillade, at handicappede vælgere, såfremt de ønsker det, kan få hjælp til at afgive deres stemme af en person, de selv udpeger, hvilket de danske regler netop giver mulighed for. Handicapkonventionen udelukker ikke, at der i deltagerstaternes lovgivning samtidig stilles krav om, at der herudover skal medvirke en myndighedsperson for at yde hjælp ved stemmeafgivningen.

Endvidere finder ministeriet, at den foreslåede ordnings sigte mod at sikre vælgeren mod utilbørlig påvirkning ved en myndighedspersons medvirken bl.a. er med til at garantere handicappedes ret til at give udtryk for deres vilje som vælgere, som Danmark har forpligtet sig til i henhold til handicapkonventionens artikel 29.

Efter ministeriets opfattelse er der således ikke grundlag for at antage, at der ved myndighedspersonens medvirken sker et indgreb i vælgerens rettigheder efter handicapkonventionen, herunder heller ikke for så vidt angår blinde og svagsynede vælgere.

Karen Ellemann

/ Nicoline Nyholm Miller